

Oikeusministeriö

Lausuntopyyntö VN/8830/2019

**Selvitys usean kielen merkitsemisestä väestötietojärjestelmään;
sisäministeriön lausunto**

Oikeusministeriö on pyytänyt sisäministeriöltä lausuntoa virkamiesselvityksestä usean kielen merkitsemisestä väestötietojärjestelmään. Lausuntonaan sisäministeriö toteaa seuraavaa.

Väestötietojärjestelmään merkitään väestötietolain 13 §:n mukaan henkilön ilmoittama äidinkieli ja asiantikieli. Väestötietojärjestelmään voidaan kuitenkin merkitä vain yksi äidinkieli ja tämän lisäksi asiantikieleksi joko suomen tai ruotsin kieli. Erityisesti kaksi- tai monikielisten henkilöiden osalta väestötietoihin merkitty kieli ei selvityksen mukaan anna oikeaa kuvaa henkilön osaamisesta ja hänen käyttämistään kielistä.

Selvityksen mukaan vaihtoehto A:n kaikkia vaikutuksia ei ole arvioitu. Selvityksen perusteella voidaan kuitenkin todeta, että jo arvioidut vaikutukset olisivat merkittäviä. Malli B:n vaikutukset painottuisivat väestötietojärjestelmään aiheutuviin muutoksiin sekä väestötietojärjestelmän kotikielitietoa hyödyntävien organisaatioiden järjestelmämuutoksiin, joiden vaikutuksia ei ole ollut selvityksen puitteissa mahdollista arvioida.

Ottamatta kantaa kumpi vaihtoehto olisi tarkoituksenmukaisempi sisäministeriö pitää kannatettavana, että väestötietojärjestelmään merkittäisiin tiedot siten, että ne vastaisivat mahdollisimman kattavasti henkilön vaatimia kielellisiä tarpeita sekä Euroopan neuvoston kansallisten vähemmistöjen suojelua koskevan puiteyleissopimuksen neuvoa antavan komitean Suomea koskevia suosituksia moni-identiteetin toteuttamisen helpottamisesta ja sen huomioimista, että henkilö voi kuulua useisiin eri väestö- tai kieliryhmiin.

Niin ikään sisäministeriö pitää pelastustoimen ja hätäkeskustoimen kannalta kannatettavana, että väestötietojärjestelmään merkittäisiin yksittäisen henkilön osalta tarvittaessa useampia kieliä. Tällä voidaan varmistaa viranomaistoiminnan sujuvuutta.

Lausunto

SM2013111

00.02.04

28.04.2020

SMDno-2020-524

Kansliapäällikkö

Kirsi Pimiä

Erikoissuunnittelija

Aino Tuovinen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä.
Sisäministeriö 28.04.2020 klo 18:13. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi
todentaa kirjaamosta.

Tiedoksi

Ministeri Ohisalo
Valtiosihteeri Parviainen
Ministerin erityisavustajat
SM/PEO
SM/PO